



Tulipa sylvestris



Foto: Harrie de Vries

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Tulipa* is afkomstig van het Perzische woord *tūlbent* ('tulband'), verwijzend naar de vorm van de gesloten bloem. De soortaanduiding *sylvestris* is afgeleid van het Latijnse *silva*, wat 'bos' betekent. Vandaar de Nederlandse naam 'Bostulp'. Deze naam is echter misleidend, aangezien de plant in Noordwest-Europa voornamelijk verwildert op open, vochtige graslanden of in parken (als stinzenplant) en niet in dichte bossen.

Taxonomie

Tulipa sylvestris is een botanische tulp, een wilde soort met een zeer breed, maar grotendeels verwilderd verspreidingsgebied in Europa. De taxonomie is complex, met verschillende ondersoorten die soms als aparte soorten worden beschouwd.

- Rijk: Plantae
- Orde: Liliales
- Familie: Liliaceae (Liefamilie)
- Geslacht: *Tulipa*
- Soort: *T. sylvestris*

Synoniemen

De meest voorkomende synoniemen of nauw verwante vormen die soms als synoniem worden beschouwd, zijn gerelateerd aan de ondersoorten. De ondersoort *Tulipa sylvestris* subsp. *australis* wordt vaak onderscheiden. In de volksmond wordt de plant ook wel 'Wilde tulp' genoemd, en in het Duits staat ze bekend als *Weinbergtulpe* (wijngaardtulp).

Variëteiten en cultivars

Er zijn geen wijdverbreide cultivars van de soort. De plant wordt voornamelijk in haar pure, wilde vorm verkocht en gewaardeerd. De botanische ondersoorten, zoals *Tulipa sylvestris* subsp. *australis* en *Tulipa sylvestris* subsp. *sylvestris* (waartoe de verwilderde populaties in Noordwest-Europa doorgaans behoren), worden soms onderscheiden op basis van morfologie en genetica.

Familie

Tulipa sylvestris behoort tot de Liefamilie (Liliaceae). De plant wordt in Nederland ook gerekend tot de Stinsenplanten, soorten die al eeuwen geleden zijn ingevoerd en verwilderd op oude landgoederen en buitenplaatsen.

Hoogte

De plant wordt over het algemeen als laag tot middelhoog beschouwd. De bloeistengel is kaal en bereikt een hoogte van 20 tot 50 centimeter.

Bloemkleur

De bloemen zijn heldergeel en geurend. De bloemblaadjes zijn stervormig en toegespitst. De nog gesloten bloemknoppen hangen sierlijk en de buitenste bloemblaadjes hebben vaak een groene gloed.

Bladkleur

De bladeren zijn lancetvormig, gootvormig en hebben een grijsgroene of donkergroene kleur. Niet-bloeiende planten produceren vaak slechts één langgesteeld blad.



Bloeiperiode

De Bostulp is een vroege tot middelvroege bloeier. De bloeiperiode in Noordwest-Europa valt in april en mei.

Standplaats

Ondanks de naam 'Bostulp', heeft de plant de voorkeur voor zonnige tot licht beschaduwde plekken, zoals bloemenweides, wegbermen en lichte randen van struwelen. Ze gedijt goed op vochtige, voedselrijke en bij voorkeur kleiachtige grond. De bodem moet wel goed waterdoorlatend zijn om bolrot te voorkomen.

Herkomst

De oorspronkelijke, inheemse herkomst ligt in Noord-Afrika (Atlasgebergte), Zuid- en Zuidoost-Europa (van Noord-Italië tot de Balkan) en Zuidwest-Azië. In Nederland en een groot deel van Midden- en West-Europa is de soort een vroege, ingeburgerde verwilderaar, met de eerste waarnemingen al in de 16e eeuw.

Soort gewas

Het is een meerjarig bolgewas (*bulbous geophyte*) en wordt in Nederland tot de stinsenplanten gerekend. De plant vormt lange ondergrondse uitlopers, de zogenaamde 'zinkers', waardoor ze zich kan verspreiden en verwilderen.

Vermeerderingswijze

De belangrijkste vermeerderingswijze is vegetatief door het vormen van ondergrondse uitlopers (*stolonen*) met aan de top nieuwe bolletjes. Daarnaast kan de plant zich vermeerderen door zaad.

Klimaatzone

De Bostulp is zeer goed winterhard (USDA zone 5-8) en geschikt voor een gematigd klimaat. Ze heeft de nodige koude prikkel in de winter nodig.

Insecten

De geurende, heldergele bloemen zijn een aantrekkelijke voedselbron voor bestuivende insecten, zoals bijen en hommels. De bloem is zo gevormd dat ze kruisbestuiving stimuleert: de stempel staat vrij in het midden van de uitgespreide bloemdekbladen.

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl

Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Webmaster: webmasternrv@gmail.com

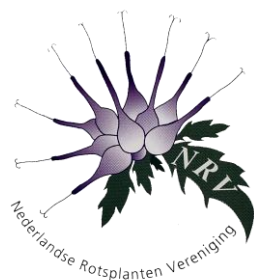
Bronvermelding

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Bostulp>

<https://www.wilde-planten.nl/bostulp.htm>

<https://www.sterkebollen.nl/tulp-bos-tulipa-sylvestris.html>

<https://www.naturalis.nl/en/en/science/colloquia/from-yellow-to-wild-origin-and-taxonomy-of-wild-tulip-tulipa-sylvestris>



Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Tulipa</i> (tulband); <i>sylvestris</i> (in het bos groeiend, maar misleidend)
Taxonomie	<i>Rijk:</i> Plantae, <i>Familie:</i> Liliaceae, <i>Geslacht:</i> <i>Tulipa</i> , <i>Soort:</i> <i>T. sylvestris</i>
Synoniemen	Wilde tulp, Bostulp, <i>Tulipa sylvestris</i> subsp. <i>australis</i>
Variëteiten en cultivars	Geen cultivars; vaak verkocht als pure soort (met ondersoorten)
Familie	Liliaceae (Liefamilie); stinzenplant
Hoogte	20 tot 50 centimeter
Bloemkleur	Geurende, heldergele bloemen; buitenkant vaak met groene gloed
Bladkleur	Grijsgroen of donkergroen, lancetvormig, gootvormig
Bloeiperiode	April en mei (vroeg tot midden voorjaar)
Standplaats	Volle zon tot halfschaduw; vochtige, voedselrijke, kleiachtige grond
Herkomst	Oorspronkelijk in Zuid-Europa, Noord-Afrika, Zuidwest-Azië; in NW-Europa verwilderd
Soort gewas	Bolgewas (<i>bulbous geophyte</i>), meerjarig, sterke verwilderaar
Vermeerderingswijze	Ondergrondse uitlopers (zinkers) en zaad
Klimaatzone	Zeer winterhard (gematigde klimaatzones)
Insecten	Trekt bijen en hommels aan